

Francesco

Een voorstelling door Peter Vermaat

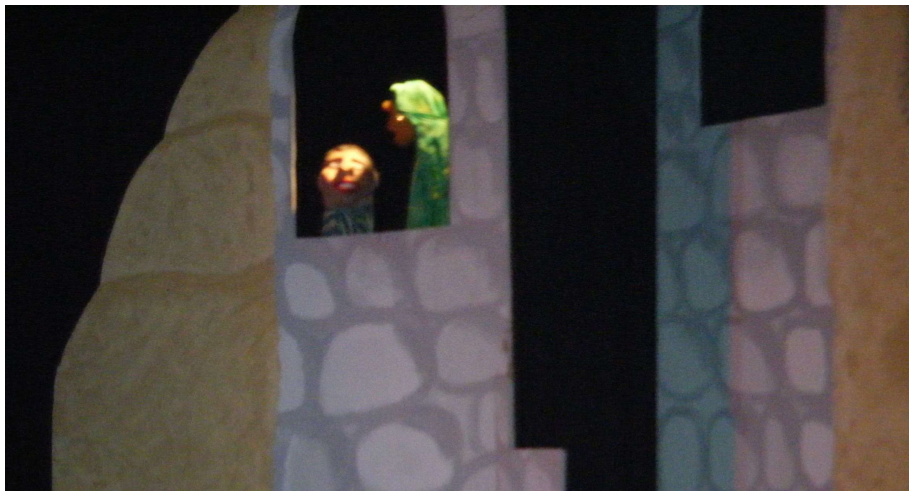
Donderdag 21 september – Titus Brandsmahuis Colmschate

Deze verteller en poppenspeler liet ons het leven van Sint Franciscus van Assisi zien, de vredesbrenger in de Middeleeuwen in een tijd van stedenoorlogen, kruistochten en een strijd tussen paus en keizer. Hij reisde naar Jeruzalem om de sultan te spreken. De Raad van Kerken van Deventer e.o. nodigde ons gaarne uit.

Vanavond was er hier in Deventer een stille tocht en een stiltekring. Hoe kun je in stilte aan de vrede werken? Toch helpt dit: je moet een ideaal hebben, een idee. Daarvoor heb je verbeelding nodig – het thema van deze week. Franciscus had een ideaal.

Hij is geboren in Italië in 1181 of 1182 als zoon van een stoffenhandelaar. Er was toen een storm, waardoor de oogst mislukte en er armoede ontstond, dus veel bedelaars kwamen. Men zag dit toen als een straf van God. De bedelaars vroegen om een aalmoes met de woorden *Pax et bonum*, “Vrede en alle goeds”.

Francesco stond qua afkomst aan de kant van de rijken. Als jong-volwassene ging hij zo volgens de mode gekleed naar feesten. Hij wilde wel ridder worden en begon als soldaat in het leger te vechten tegen een ander deel van Italië. Hij werd krijgsgevangene. In de cel begon hij na te denken; daar begon zijn bekering, zijn omkering.

In de voorstelling werden delen van het verhaal door burens aan elkaar verteld:

“Heb je het al gehoord? ....”

Ook de controverse in de stad werd zo gepresenteerd:

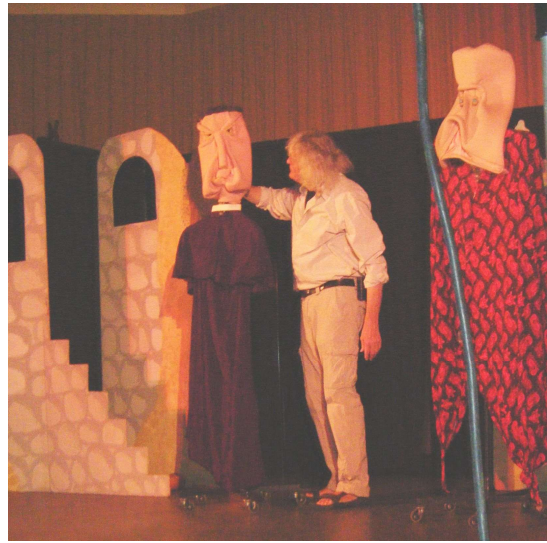
Die monniken: gekken of heiligen?

Op zijn latere omzwervingen kwam hij in een vervallen kerkje terecht. Daar hoorde hij Christus zeggen: “Herstel mijn kerk!” Dit begon hij te doen, eerst letterlijk met stenen en cement, bij meerdere kerkjes. Later begreep hij dat Christus de hele kerk bedoeld had.

Hij zag af van een leven als goed geklede rijke, verving zijn kleding door die van een bedelaar, werd ook bedelaar en brak daardoor met zijn vader. Hij trok zich terug in een eenvoudige hut in een bos. Gaandeweg kreeg hij meer en meer volgelingen die daar ook kwamen wonen en zo een kloostergemeenschap vormden.

Franciscus als monnik

De bisschop contra zijn rijke vader

De paus en twee kardinalen

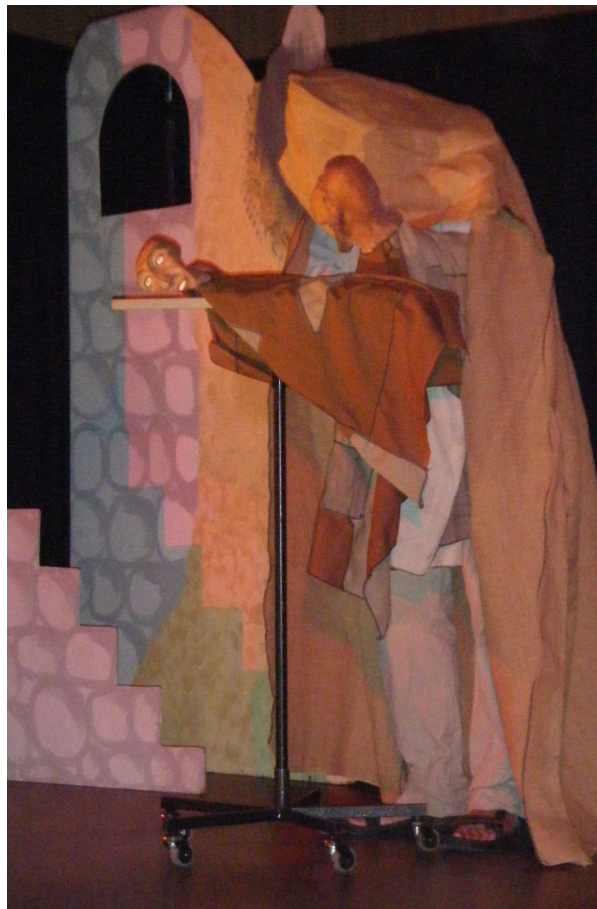

Bij de sultan

Hij stelde kloosterregels op, ofwel hij stichtte een orde. Te voet ging hij naar Rome om de goedkeuring van de paus hiervoor te krijgen. Deze was, met zijn kardinalen, eerst erg cynisch. Na een pleidooi van Franciscus' eigen bisschop stemde de paus toch in, waarna de orde der Franciscanen een feit was.

Het was de tijd van de kruistochten. Om vrede te stichten trok hij naar Jeruzalem. Daar sprak hij de sultan en wist hij inderdaad de strijd te matigen.

Daar echter liep hij ook ziekten op aan zijn oog en zijn maag, waarna het met hem – en de orde – steeds slechter ging. In de orde vond een strijd plaats tussen degenen die aandrongen op geleerdheid en anderen die aandrongen op eenvoud. De laatsten wonnen het pleit – met zelfs vrij extreme vormen van eenvoud en armoede. Christus was arm, dus zij ook. Daarmee wonnen de monniken uiteindelijk ook de sympathie van de plaatselijke gemeenschap; deze begon hem als een heilige te zien. Zo is hij ook gestorven. De figuur hieronder is “Vrouw Armoede” die hem bezoekt en begeleidt in zijn laatste uur.

Terugblikkend op dit leven, zei de verteller als slotwoord: “Hij was in alles extreem; hij kende geen grenzen.”

Verslag en foto's: Frans Gieles

